

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները 7 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանից խմբագրատան մէջ:

Մեր հասցեն. Тифлис. Редакция «Мшак».
կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տոն օրերէն):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ:

ՆԵՐԿԱՅ 1890 ԹԻԱԿԱՆԻՆ

„ՄՇԱԿ“

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԿՈՐ

Հրատարակվում է Թիֆլիսում, նոյն դիրքով և նոյն պրոպագանդայով: Մեր ստանում ենք սկիւ-
կան ՀԱՌԱՐԻՆԵՐԻ:
(ՄՇԱԿԻ) տարեկան գինը 10 ռուբլի է, վեց ամսվանը 6 ռուբլի:
Գրվել «ՄՇԱԿԻ» կարելի է ԽՍՀԱՐԱՐԱՏԱՆԸ (Բարձրագույն և Բարձրագույն փողոցների անկիւ-
նում, Թամարիսի տանը):
Կայսերական ռուսի թագաւորի «ՄՇԱԿԻ» գրվելու համար պէտք է դիմել հետեւեալ հա-
ցէի: ТИФЛИСЪ, Редакция газеты «Мшакъ», իսկ պատասխանից. Tiflis, Rédaction du jour-
nal arménien «MSCHAK».

ԲՈՎԱՆԻԱԿՈՒԹԻՒՆ

Թիֆլիսի պարտքերը.—ՆԵՐԿԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.
Հաջորդող տարեկան թիֆլիսի. Նամակ Ատորա-
խանից. Նամակ Շուշուց. Նամակ Արգոնից.
Նամակ Խաղաղից. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱԿԻՆ
ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Թիֆլիսի կառավարութեան շրջաբե-
րական յայտագիրը. Արտաքին լուրեր.—ԽԱՌՆ
ԼՈՒՐԵՐ.—ՀԱՌԱՐԻՆԵՐ.—ՏԵՂԵԿԱՅԻՆ.—ՅԱՅ-
ՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ. Գիւղական
սպաւորութիւններ:

ԹԻՐԻՔԻԱՅԻ ՊԱՐՏԻՔԵՐԸ

Ինչպէս յայտնի է, Թիֆլիսի պարտ է
գրեթէ բոլոր եւրոպական պետութիւննե-
րին, բայց մանաւանդ նրա արած փոխա-
ռութիւնների օրիգինները գտնվում են
անգլիացիների, աւստրիացիների և իտալա-
ցիների ձեռքում: Յայտնի է նմանապէս, որ
ամեն փոխառութիւնների արժեքները
միշտ բարձրանում են, երբ այն երկրներ, ու-
րաւոր դրութեան մէջ է, և ընդհանրապէս,
ընկնում են, երբ երկրներ այս կամ այն
պատճառով անտեսական ճգնաժամի մէջ է
գտնվում: Այժմ Թիֆլիսի փոխառութիւն-
ների արժեքները հետզհետէ ընկնում են
իրանց գնի մէջ: Այն երկրների հպատակ-
ները, որոնք առած են Թիֆլիսից փոխա-
ռութիւնների օրիգինները, այդ օրի-

գացիների գնի մէջ ընկնելով՝ կորցնում
են իրանց շահը և շատապէս են ծախել
գինը կորցրած արժեքները: Գրանից
գնաւորում են այն բանկիրները, խոշոր ֆի-
նանսիստները, որոնք իրաւորեցին այդ
փոխառութիւնները, դուրս թողած լինելով
մեծ-մեծ գումարներ, գրանից հետեւապէս
գնաւորում են և իրանք պետութիւնները
որոնք երաշխաւորեցին իրանց երկրներում
փոխառութիւնների ընդլայնումը:

Ուրեմն այն երեք պետութիւնների հա-
մար, որոնք Թիֆլիսի պարտատէրեր են
համարվում՝ ձեռնառու է, որ Թիֆլիսի
անտեսական վիճակը բարելո՞ղի: Նրանք
հոգում են, ուրեմն, Թիֆլիսի բարեկար-
գութեան մասին ոչ թէ մարդասիրական,
տեսակետից, այլ բուն ֆինանսական, դրա-
մական, շահի տեսակետից:

Նրանց համար ոչ թէ միայն ձեռնառու
է, բայց և անհրաժեշտ պահանջ է, որ
Թիֆլիսի բարելո՞ղի, որպէս զի լաւ եկա-
մուտներ ունենայ, կանոնաւոր հարկահա-
նութեան սխառութիւնները, հարստութեան
նոր աղբիւրների գտնի իր երկրի ներսում,
և այդ բոլորը նրա համար, որ ճշգու-
թեամբ վճարել կարողանայ իր արած փո-
խառութիւնների պրոցէնտները, նպաստել
կարողանայ իր փոխառութիւնների արժե-
քների գնի մէջ բարձրանալուն:

Եթէ եւրոպայի համովի, որ Թիֆլիսի
առանց եւրոպական պետութիւնների օգ-
նութեան և միջամտութեան կը կարողա-

նայ հասնել իր ֆինանսների ծաղկած դը-
րութեան,—հարկէ՛ Անգլիան, Աւստրիան
և Իտալիան ամեն կերպ կաշխատեն աջակ-
ցել Թիֆլիսի այդ իր ինքնօգնութեան
աշխատանքի գործում: Ընդհանրապէս, եթէ
տեսնեն թէ Թիֆլիսի անգոր է հասնել
այդ տեսակ ներքին բարելո՞ւմի վիճակին,
իրանց սեփական շահի տեսակետից Աւստ-
րիան, Անգլիան և Իտալիան, որպէս զի ի-
րանց հպատակները չը վնասվեն, ուրեմն
չը վնասվեն և իրանք,—անտարակոյս կը
ձգտեն մօտիկ ապագայում հաստատել մի
միջազգային վերահսկողութիւն, միջազգա-
յին կ'օժտուի Թիֆլիսի արդիւնաւորա-
ցիայի վրա:

Ինչպէս երևում է, Թիֆլիսի փոխա-
ռութիւնների օրիգինները բաւական
ընկած են այժմ, քանի որ նորերում, գոր-
ծի մէջ շահ ունեցող խոշոր կապիտալիստ-
ների պահանջմամբ, Անգլիան, Իտալիան և
Աւստրիան վճռել են իրար մէջ մի առան-
ձին անտեսական դաշն կապել՝ հարկաւոր
գէպում մի միջազգային կոնսորցի հաստա-
տելու համար, որպէս զի գործնականապէս
վերահսկելով Թիֆլիսի վարչութեան վրա,
կարողանան այդպիսով ոչ թէ միայն
պաշտպանել իրանց ֆինանսական շահերը,
բայց և իրանք, իրանց սեփական ձեռքերով
ստանալ երկրի այն եկամուտները, որոնց
միջոցով Թիֆլիսի խոտաւայի է ապահո-
վանել իր պարտատէրերի տուած մեծ-
մեծ գումարների տոկոսները:

Այդ լուրերը, որ հարուստ են անգ-
լիական լրագրողների, ձգտում են հետեւեալ
կողմերէն իրենց ընկնել:

Երեք պետութիւնները, Անգլիան, Աւստ-
րիան և Իտալիան դաշնակցութիւն են կա-
պել իրար մէջ՝ որոշելով կատարեալ համա-
ձայնութիւն կայացնել արեւելեան հարցի
բոլոր կէտերում:

Նոյն երեք պետութիւնները վճռել են,
եթէ Թիֆլիսի ֆինանսները հետզհետէ
կը վատանան, քանի մի ամսից յետոյ ու-
ղարկել անգլիական, աւստրիական և իտա-
լական նաւատորմ գէպի Գաբրանիւնի նե-
ղոցը և անմիջապէս խնամակալութիւն
հաստատել Թիֆլիսի վրա:

Ինչպէս երևում է Գաբրանիւնի էլ միա-
նայու է այդ երեք պետութիւնների դաշ-
նակցութեան հետ: Արդէն Թիֆլիսից բոլոր
գործերի զլխաւոր հրամանատարը՝ գերմա-

նոյն ֆոն-դեր-Վոյց փաշան է: Բացի սրա-
նից, Բերլինի մի բանկ վիլհելմի մի բան-
կի հետ համաձայնութիւն է կայացրել՝
առնելու Թիֆլիսից բոլոր եղած երկաթուղի-
ների գծերը և նմանապէս գնել մի առեւ-
տրական սննդ իրան սրված կոնցէսիւսի Ա-
սիական Թիֆլիսից շինվելի բոլոր եր-
կաթուղիների համար:

Թիֆլիսի վրա հաստատված եւրոպական
կոնսորցի, կամ խնամակալութեան հետե-
ւանքն այն կը լինի, որ 1) Թիֆլիսից գոր-
քի Թիֆլիս կը պահպանվի և նրա տեղը ա-
մեն նահանգներում կը կազմակերպվի տե-
ղական ժանդարմերի, եւրոպացի օժիցե-
րների հրամանատարութեամբ, 2) ամբողջ
արմինատարային և հարկահանութեան հետե-
ւանապէս ծխախոտի բէժին կանցնեն
եւրոպական յանձնաժողովի ձեռքը, 3) Մուլ-
թանին կը նշանակվի, ինչպէս այդ կատար-
վեց և կզիպատուում, մի որոշ տարեկան ու-
ճիկ:

Թիֆլիսի արժեքները, ինչպէս ամեն
արժեքները, միշտ աւելի են աւելի ընկ-
նում են, երբ երկրի ներսում որ և է՝ ան-
հանգստութիւն, անկարգութիւն է տիրում:

Քանի աւելի անհանգիստ կը լինի Թիֆ-
լիսի ներքին կեանքը, այնքան շուտ կը
հաստատվի արդէն սկզբունքով վճռված
եւրոպական միջազգային կոնսորցի Թիֆ-
լիսի վրա, քանի որ Թիֆլիսի պարտա-
տէրերը չեն ուզեալ կորցնել իրանց փոխ
տուած ահապէս գումարները:

Գ. Ա.

ՆԵՐԿԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԱՐՆԵՐԻ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Առում են, գրում են, համոզում են թէ ձեռք
պէտք է վերցնել դանազան հաքիմներէն,
ինքնակոչ փաշաներէն, հաքիմ-դաւլիներէն—
բայց և այնպէս մեր ժողովուրդը էլի վազում է
այդ կառնածելի անձանց մօտ, էլի նեղ ըն-
կած ժամանակ դիմում է նրանց հաքիմին, նրանց
կասկածելի զեղբրին և միջոցներին:

Մեր բժիշկները՝ գիտութեան այդ բաղնիքի
ներկայացուցիչները անկարգ են մինչև այժմ էլ
համոզել ժողովրդի խաւար շրջաններին, որ պէտք
է վերջապէս ձեռք վերցնել այդ ինքնակոչ շաք-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԳԻՒԳԱԿԱՆ ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Օգոստոսի 12-ին կրկին գնացին Գիւլիստան
գետը: Միւս օրը՝ 13-ին, Ատուռածաճանց վերա-
փոխման տօնն էր: Այդ օրն ամեն կողմից շատ
ուխտաւորներ են գալիս Գիւլիստան այդ գիւղի
եկեղեցում գտնվող «ձեր» աւետարանը համբու-
րելու:

Միւս օրը, օգոստոսի 13-ին, առաւօտեան
դուրս եկանք գիւղի շրջակայքը՝ մանգալու:
Գնացի Ամնափրկիչ վանքը: Սա գտնվում է Գիւ-
լիստան գիւղից երկու վերստ հեռավորութեան
վրա՝ դէպի հարաւ—արեւմուտը, ինչպէս գետակի
մօտ: Այդ վանքը բաղկանում է մի մեծ տաճարից
և մի մատուռից: Առաջինը մի բաւական մեծ
և բարձր շինութիւն է, տանիքը սրբատաշ քարով
ծածկված: Նկեղեցու բնակ ձախակողմեան պատի
վրա և դրսի դրան հակառակ արձանագրութիւններ
կային, բայց՝ նրանց գետնից շատ բարձր լինելու
պատճառով, չը կարողացայ կարդալ: Այս վանքում
է Մէլիք-Բէգլարեան Աթոլ II-ը միտակ տուել Գան-
ձակի Մամադ Խանի դուստր Գամար-Սուլթանուն,
բնի նա յաւիտական է Գետաշէն գիւղից բարձր

Գիւլիստան գիւղի մօտ: Բերկելով (Աթոլ II) իր
չքնաղիւ աւարը (Գամար-Սուլթանուն) Գիւլիստա-
նի բերդի մօտ գտնված Ամնափրկիչ վանքը,
այնտեղ քրիստոնեայ է մկրտել տալիս և ամուս-
նանում է նրա հետ 1):

Վանքն աչքի թողի է արած և գտնվում է շատ
անկայել դրութեան մէջ: Մեծ տաճարը դուր է
դարձել.... Վանքի շուրջը կան մի քանի խուցեր և
այլ շինութիւններ: Շինութիւնների աւերակներով
ծածկված է վանքի բոլոր շրջակայքը: Այստեղ
կայ և մի գերեզմանատուն: Գերեզմանաքարերի
վրա արձանադրութեան հետքեր չէին նշմարվում,
բացի վանքին բնորոշ լինի գերեզմաններից:
Վերջինների մէջն է գտնվում և Գիւլիստանի
նախկին տիրապետող Աթուրհան Խաղաշու գերեզ-
մանը (1753 թ.):

Այսպիսի շինութիւնների աւերակներ կամ հետ-
քեր, մեծ մեծ գերեզմանատաներ կան նաև Գիւլիս-
տան գիւղում, բերդի շրջակայքում, Հոռիկայ
վանքի մօտ.... Թալիշ գետաւորում, համարեա թէ
ամեն մի քայլափոխում, շինութիւնների աւերակ-
ների կը պատահէ: Ժողովրդի պատմելով, այս
բոլորը գիւղեր կամ գիւղաքաղաքներ են եղել:
Մեզանից մօտ մի դար առաջ դրանց բնակիչները,
ինչպէս Գաբաբաղի համարեա թէ բոլոր բնակիչ-
ները:

1) Բաճիքի, Բաւանայի Մէլիքութիւնները, եր.
12.

ները՝ թողնելով իրանց տուն ու տեղը Գաբա-
բաղում տիրող սովի ու ժամապախտ անգութ ժա-
նիքներից փրկվելու համար, գաղթում, գնում են
հեռու, իրանց անձնաթիւ երկրները: Անցնում են
10—15 տարի, այդ գաղթածներից միայն մի ան-
շան մասն է վերադառնում իր հայրենի եր-
կրը: Գրանք վրաստան գաղթողներին են լի-
նում:

Երկրորդն ամիս 3-ն էր, երբ մենք Գիւլիստան
գիւղից դուրս եկանք դէպի Թալիշ գիւղը: Այս
գիւղի հիմնը, ժողովրդի ասելով, մօտաւորապէս
100 տարի կը լինի: Հին Թալիշ կամ Թալիշը
Հոռիկայ վանքի մօտ է եղել, ուր մինչև օրս էլ
նշմարվում են շինութիւնների հետքեր: Երբ Գա-
բաբաղում տիրող սովն ու ժամապախտ անցնում
են ու գաղթած ժողովրդի մի մասը վերադառ-
նում է իր ծննդավայրը, Թալիշ գիւղի բնակիչ-
ները՝ երկիւղ կրելով թէ վերադառնալով իրանց
նախկին բնակավայրը, Հոռիկայ վանքի մօտ գրան-
վող Թալիշ գիւղը, գոցէ էլի ենթարկվին սովի
և ժամապախտի, գալիս են նախկին Թալիշ գիւղից
մի 4—5 վերստ հեռավորութեան վրա դէպի
հիւսիս-արեւելք մի տեղ բնաւորում և գիւղի հիմքը
դնում:

Հին և նոր Թալիշի օղի մէջ մեծ դանդաղու-
թիւն կայ, որչափ այժմեան Թալիշի օղը տար է
և վատաւորը, այնքան նախկին Թալիշի օղը՝
կան 1067 թվին: Մեր այժմեան օ տառի տեղ

գտնվելով հովաւուն անտառով ծածկված սարի
լանջի վրա, հով է և առուջարար:

Գիւղն ունի 126 տուն 1012 բնակիչներով,
բոլորն էլ հայ: Գնակիչները պարագայում են երկ-
րագործութեամբ և մասամբ էլ անտառապահու-
թեամբ: Հողերը պատկանում են Մէլիք-Բէգլա-
րեաններին: Ինչպէս Գիւլիստան գետակի ուրիշ
գիւղերում, նոյնպէս և այստեղ գիւղացիք հողա-
տէրերին վճարում են տասնից մէկը (տասնամորդ)
բոլոր հացաբոյսերից և խոտից: Բացի այդ և
պետական ուրիշ հարկերից գիւղացիք հողատէրե-
րին վճարում են խրաքանչիւր գետնատնիկով
համար 30 կոպեկ: Վերջին տուրքից ազատ են
պետական գիւղացիք, որոնք թէ և բնակվում են
բէկերի հողում, բայց գետնատնիկի փող չեն վճա-
րում, ինչպէս օր. Վերջին և Ներքին գիւղերի
բնակիչները:

Թալիշ գիւղում գիւղացիներից մէկի տանը մեզ
ցոյց տուին մի շատ հին մագաղաթեայ աւետա-
րան՝ բաւական մեծ գրքով, գեղեցիկ նկարնե-
րով թղթով մօտ 15 հատ, մեծ մեծ երկաթաղիւ
տառերով գրված: Աւետարանն ունի չորս-հինգ
յիշատակարան: Վերջին երեսի վրա գտնվող
յիշատակարանը՝ խոստովանում մասնակցելու մեծ
գիւղացիներին էր կարողացում: Այդ յիշատա-
կարանից երևում է, որ աւետարանը գրված է
հայոց շճի (516) թվականին, ուրեմն ըստ վերջա-
կան 1067 թվին: Մեր այժմեան օ տառի տեղ

Թալիշ գիւղից 4-5 վերստ դէպի արևել
գտնվում է Թարթար գետը: Այստեղ վերջանա-
ն է Գիւլիստանի մէլէքովթիւնը և սկսվում է Ջի-
բըրդիկը: Գիւլիստանի մէլէքովթեան բացի վել-
չէն, Թալիշ, Գիւլիստան, Բուդլուխ և Մանաշկ-
ուղիւղից, այդ ամառ մենք այցելեցինք Գիւլի-
ստանի գիւղերից և հետեւեալները՝ Ներքև-չէն
Խարթապուտ, Ղարա-չինար կամ Աղջա-դաւ
Մանասաչէն և Թամրապաչէն...

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

10 ՆՆՈՒՆ, 11 յուլիսի: Երէկ այստեղ բացվեց երկրորդ միջազգային պարլամենտական կոնֆերենցիան, խաղաղութեան և պետութիւնների մէջ ծագած տարաձայնութիւնները միջնորդ դատարանով վճռելու հարցի մասին: Կոնֆերենցիային մասնակցում են բրիտանական պարլամենտի օրէնստու ժողովի անդամները շատերը: Կոնֆերենցիայի քննութեան է ներկայացրած այն որոշումը, որը կայացրած է միջնորդ դատարանի վերաբերեալ պայմանագիրներ կատարելու մասին, որոնցով ազգերը պէտք է պարտաւորվեն իրանց մէջ ծագելի տարաձայնութիւնների վճիռը տալ միջնորդ դատարանների ձեռքը:

Վիէննա, 11 յուլիսի: «Pol. Corresp.» լրագրի խօսքին նայելով: տիեզերական պատերազմը դիմաց Բ. Գրան մի դրութեամբ, որով խնդրում է թիւրքաց կառավարութիւնը հրամայել Մակեդոնիայի բոլորական եպիսկոպոսներին, որպէս զի նրանք, ուղղակիաւ հողորդականութիւնը դանադանովելու համար, պաշտօնական ուրիշ զգեստ կրեն: Գրան հետ միասին, պատերազմը խնդրում է պարզ կերպով մասնանշել անել այդ եպիսկոպոսների հաստատութեան վերաբերեալ բերալիներ մէջ, որ բոլորական եկեղեցին հերձուածող եկեղեցի է:

ՊԵՏԵՐԲՈՒԳ, 12 յուլիսի: Լրագիրները հաղորդում են, որ կառավարչական ինժեներների մասնակցութեամբ, հետազոտութիւններ են լինում ինժեներ-մեխանիկ Օրլովսկու նախագծած երկա-

թուղու դժի համար, որը պիտի անցնի Նիկոլանովից խերսոն, Պերեկոպի և Զանկոյի վրայով մինչև Թեոդոսիա:

ՊԱՐԻԶ, 12 յուլիսի: Բարձունհի Մարիա Արտուրովնա Մօրէնհէյմ, ուսաց դեսպանի աղջիկը, նշանված է բարձուն դէ-Սէյլի հետ, որը 95-որդ հետեակ զնդի պօրտչիկ է:

ՏԵՂԵԿԱՑՈՅՑ

ԱՆԳՐԱՎՈՎԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱՌՈՂԻ

Փոստային գնացքը ուղևորում է

ԹԻՖԼԻՍԻՑ դէպի Բաթում . . . 8 ժ. 40 ր. առաւ. ԲԱԹՈՒՄԻՑ դէպի Թիֆլիս . . . 11 > 8 > Երեկ. ԹԻՖԼԻՍԻՑ դէպի Բաթում . . . 12 > 8 > Երեկ. ԲԱԹՈՒՄԻՑ դէպի Թիֆլիս . . . 7 > 40 > առաւ. Ապենհրա-ճանապարհորդական գնացքը ԹԻՖԼԻՍԻՑ դէպի Բաթում . . . 3 ժ. 10 ր. ցերեկ. ԲԱԹՈՒՄԻՑ դէպի Թիֆլիս . . . 8 > > > առաւ. ԹԻՖԼԻՍԻՑ դէպի Գանձակ . . . 9 > 45 > առաւ. ԳԱՆՁԱԿԻՑ դէպի Թիֆլիս . . . 8 > 20 > եկեկ.

ՌՈՒՍԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Ամառային երթևեկութիւն

ԵՐԵՎԱՆԻՑ օրերը, Երեկոյան 4 ժամին, շոգենաւ Բաթումից ուղևորում է Օրէսա՝ Սուխումի և Նովորոսիսկի վրայով:

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ օրերը, Երեկոյան 4 ժամին, ուղևորի բէյուի, Նովորոսիսկի վրայով:

ՇԱՐԱԹ օրերը, 8 ժամին Երեկոյան, չըջական բէյուի, բոլոր նաւահանգիստները վրայով:

ԵՐԿԱՌՇԱՐԹԻ օրերը, 7 ժամին Երեկոյան, արտասանական բէյուի դէպի Կ. Պոլս:

Խմբագիր-հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

Գէորգ, Ուսաննա և Երեմիա ԳՈՒՂԱՋԵԱՆՏԵՐԵՐԸ արտի ցաւով յայտնում են բոլոր ազգականներին, բարեկամներին և ծանօթներին, առաջինը և երկրորդը իրանց սիրելի որդու, իսկ երրորդը իր հարազատ եղբոր, ՅՈՎՀԱՆ ԳԵՈՐԳԵԱՆ ԳՈՒՂԱՋԵԱՆՏԻ մահը: Յուզարկաւորութիւնը լինելու է վաղը, կիրակի, 15-ին յուլիսի, առաւօտեան 10 ժամին, Օգոստի աներից, Ոսկերիների փողոցում, դէպի Սրբ. Աստուածածնի (Ս. Գէորգ) եկեղեցին, Մէյրանի մօտ: Փաղովը լինելու է Հաւաքարում, խօշի-վանքի զերեմանոցում:

Հոգեհանգիստը՝ այսօր, Երեկոյան 6 ժամին: 1—1

Այս օրերս ըլլա տեսաւ
ՄՍՍԿԱՅՈՒՄ
Երկրորդ տպագրութեամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓԱՌՔԸ

Կոչված Հայոց թաղաւորների պատկերների ժողովածուն:

Գինն է 1 ռուբլի: Դիմել ՄՍՍԿԱՅ, Հայոց եկեղեցի, Յովհաննէս ՓԱՆՍՍՈՎԻՆ, իսկ տոնավաճառի ժամանակ՝ Նիժնի-Նովորոց:

2—10

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ ԵՄ պ. պ. սիրողներին լաւ

ԵՐԵՄԻԱՅ

Լ

ՊԱՊԻՐՈՍԵՐ

Իմ գործարանից, որը վաղուց վայելում է հասարակութեան ուշադրութիւնը:

Պ Ա Տ Ո Ւ Ե Ր Ն Ե Ր Ը

Ճշգրութեամբ, խտութեամբ և գործ ածողների ճաշակով են կատարվում:

Մագաղիսում կարելի է գտնել ծխելու համար ամենալաւ գործիքներ և նւթեր:

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ն. Յ. ԲՈԶԱՐՋԵԱՆՏԻ

Գործարանը. Մագաղիսը
Գուլուփի փողոցում, Սոֆորջուլայ փողոցում,
Երևանում, սեփական տա- կալուածական բանկի
նր: տանը:

Ոսկեայ մեդալ

Ուշադրութիւն են հրաւիրում մասնաւորապէս մագաղիսում եղած ԹԻՐԻՔԱՅ և ՏԵՂԱ- ԿԱՆ ամենալաւ յատկութեան և գանադան տեսակի թարմ ծխախոտի մեծ քանակու- թեան վրա:

Օտարերկրեայ պատուէրները կատարվում են անմիջապէս:

Մեծ քանակութեամբ առնողներին անվում է զիջում, պայմանին համեմատ:

5—10 (2.)

ՀԱՐԿԱՌԻ Է
ՌՈՒՍԱՅ ԼԵՂՈՒԻ ՄԻ ՌԻՍՈՒՑԻՉ:
Պայմանների մասին կարելի է հարցնել «Մշակի» խմբագրատանը:

1—3

ПОЛУГОДОВАЯ ПОДПИСКА
НА ГАЗЕТУ
„КАСПИЙ“
ОТКРЫТА
ПОДПИСНАЯ ЦЕНА:

Съ доставкой въ Баку:	Съ пересылкой въ другіе города:
На полгода 4 р.	На полгода 5 р.
„ 3 мѣсяца 2 „ 50 к.	„ 3 мѣсяца 3 „
„ 1 мѣсяць 1 „ —	„ 1 мѣсяць 1 „ 50 к.

За границу: на полгода—7 р., 3 мѣсяца—4 руб.

Подписка принимается исключительно въ конторѣ редакціи въ Баку, уголѣ Армян- ской и Губернской улицъ, домъ Красильникова.

Въ Тифлисѣ подписка на газету, приемъ объявленій и розничная продажа номеровъ производится при книжномъ агентствѣ Хидкекли.

Въ Боржомѣ розничная продажа №№ „Каспій“ производится въ конторѣ „Мине- ральныя воды“.

За перемѣну адреса просятъ высылать 5-тъ семикопѣечныхъ марокъ, безъ чего ад- ресъ перемѣнѣнъ не будетъ.

3—3.

ВЫСОЧАЙШЕ
ТОВАРИ-
МЕХАНИЧЕСКАГО И ЧУ-

УТВЕРЖДЕННОЕ
ЩЕСТВО
ГУННО-ЛИТЕЙНОГО ЗАВОДА

БЕЛЛИНО-ФЕНДЕРИХЪ
ВЪ ОДЕССѢ.

Складъ и производство сельско-хозяйственныхъ и за- водскихъ машинъ и орудій, какъ-то:

Постоянныхъ паровыхъ машинъ и котловъ разныхъ системъ и силъ, Мукомольныхъ мельницъ и всякаго рода принадлежностей къ нимъ. Щеретовыхъ, вальцовыхъ поставовъ крупосѣекъ, буратовъ и всякихъ другихъ мельничныхъ машинъ системы Г. Даверіо. Лѣсо- пильныхъ станковъ съ пилами. Конныхъ молотилокъ, и приводовъ, вѣялокъ, соломорѣзокъ, кукурузныхъ молотилокъ—ручныхъ, конныхъ и паровыхъ Прессовъ для винограда и сѣна. Маслобоекъ, брандспойтовъ и пасовъ. Конныхъ граблей «Голинсвортъ».

Производство котельныхъ работъ и отливка изъ чугуна и мѣди.

Выполненіе всякаго рода заказовъ для паровыхъ вальцовыхъ мельницъ, винокурен- ныхъ, пивоваренныхъ, сахарныхъ и другихъ заводовъ, вагоны для конножѣльныхъ дорогъ.

Складъ локомобилей, паровыхъ молотилокъ, конныхъ молотилокъ со штифтовыми ба- рабанами и конныхъ приводовъ известной фирмы Клейтонъ и Шутлівортъ въ Линкольнѣ, и Вѣнѣ.

Главный складъ жатвенныхъ машинъ и косилокъ «Желѣзная рама» и «Континенталь» Джонстона.

Единственный складъ вальцовыхъ станковъ
Г. ДАВЕРІО въ Цюрихѣ.

Заводъ имѣетъ свой собственный эллингъ для постройки пассажирскихъ и буксирныхъ пароходовъ, паровыхъ катеровъ, баржъ и проч. и принимаетъ заказы на поднятіе на эллингъ судовъ для исправленія или окраски подводныхъ частей и ихъ корпусовъ.

Агентъ въ Ростовѣ нД. Г. Я. Золотухинъ, Никола- евскій пер. д. Арт. Яблокова, противъ Реального учи- лища кв. № 8.

17—100 (4. 2.)

ՄԱՄԱՌԻԻ ՏԱԿԻՑ ԴՈՒՐՍ ԵԿԱՐ
ԱՅՑ ԹԻՐԻՔԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ
(ՀԱՅ ՏՈՒՐԻՍՏԻ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ)
Աշխատակրութիւն
ԼԵՒՈՆ ՍԱՐԿՍԵԱՆՑԻ

Գինն է 60 կոպէկ: Վաճառվում է Թիֆլիսի Հայ գրավաճառների մօտ և «Մուրճի» խմբագրատանը:

5—10

ՄԻՋՈՑ ԽԱՐՔՈՒՄԻ ԴԻՄ

„Ольфакториумъ Нудилинъ“
М. Л. ЖИРМУНСКАГО.

Բժշկական դեպարտամենտից թույլա- արված

ՕԼԶԱԿՏՈՐԻՈՒՄ ՆՈՒԳԻ- ԼԻՆ

Մ. Լ. ԺԻՐՄՈՒՆՍԿԻ
Ծախվում է 40 կոպէկով

Դեղագործական Ապրանքների Վաճառման Կովկասեան Ընկերութեան մէջ Թիֆլի- սում:

16—52 (2.)